

Praktyka

Scenariusz lekcji wychowawczej

Temat: Wartości, czyli o ukrytych motywach naszego działania

Czas: 45 minut (+ ewentualne rozszerzenie o dodatkowe 45 min.)

Cele:

Po zajęciach uczeń:

- wie, czym są wartości,
- rozumie, w jaki sposób wartości wpływają na zachowania,
- potrafi wskazać wartości istotne dla siebie, rodziny i innych wspólnot.

Metody:

- rozmowa kierowana,
- kula śnieżna,
- opis przypadku.

Formy:

- indywidualna,
- grupowa,
- zespołowa.

Faza wstępna [15 minut]

1. Przywitaj się z uczniami. Przedstaw temat oraz cele lekcji, przypomnij o zasadach panujących na lekcji (wywieś kontrakt).
2. Podziel uczniów na 4-5 osobowe grupy. Każdej grupie wręcz Opis sytuacji (załącznik nr 1) - wybierz kilka najbardziej adekwatnych dla Twojej klasy. Uczniowie czytają zawarte w materiale historie, a następnie ustalają, jakimi wartościami kierowali się bohaterowie.
3. Omów na forum klasy udzielone przez grupy odpowiedzi. Zwróć uwagę, że wartości są motorem naszych działań, że od tego, w co wierzymy, zależy to, jakie podejmujemy decyzje. Odwołaj się do przykładów z Opisów sytuacji. Podkreśl również, że możliwe było wskazanie różnych wartości do tych samych sytuacji, często bowiem podobne decyzje mogą wynikać z różnych potrzeb, a te - z różnych wartości.

Faza realizacyjna [25 minut]

4. Każdemu uczniowi wręcz kartę wartości (załącznik nr 2). Poproś, aby wybrał 5 wartości, które uważa za najważniejsze i zastanowił się, dlaczego je wskazał.
5. Stosując metodę kuli śnieżnej zachęć uczniów, aby porównali swoje odpowiedzi najpierw z jedną, a następnie z kolejnymi dwiema osobami. Zapytaj, w jakim stopniu ich wybór wartości był zbliżony ze wskazaniami kolegów i koleżanek.

Podsumuj zadanie zwracając uwagę, że ludzie wyznają różne wartości i nadają im różne znaczenie. Dodatkowo nasz system wartości zmienia się na przestrzeni czasu, w zależności od tego, w jakim jesteśmy wieku, jakie zdobywamy doświadczenia życiowe, w jakim środowisku funkcjonujemy. Ważne, aby przyglądać się sobie,

zastanawiać się, jakie wartości wpływają na nasze zachowanie. Jeśli jesteśmy tego świadomi, lepiej kierujemy własnym życiem. Odwołaj się do konkretnych przykładów, np. z własnego życia lub z życia klasy, szkoły.

6. Wręcz grupom uczniów wybrane Opisy grup i instytucji (załącznik nr 3). Poproś, aby po przeczytaniu opisu wspólnie ustalili, jakie wartości panują w danej grupie lub instytucji. Następnie uczniowie prezentują wyniki pracy uzasadniając swoje odpowiedzi.

Podsumuj, że wartościami kierują się nie tylko pojedynczy ludzie, ale również grupy i instytucje. Przykładem grupy, jednej z najważniejszych w społeczeństwie, jest rodzina.

Faza podsumowująca [5 minut]

7. W ramach podsumowania opowiedz uczniom o zebraniu z rodzicami, na którym również będziesz rozmawiać o wartościach i zadaniu, jakie rodzice otrzymają do wykonania wraz z uczniami - wspólnej rozmowie o tym, które wartości są ważne w ich rodzinie oraz co robią jako rodzina, żeby postępować zgodnie z nimi.

Propozycja rozszerzenia:

1. Na kolejnej lekcji uczniowie mogą narysować/odtworzyć scenki prezentujące to, jakie wartości są ważne w ich rodzinach i jak je wcielają w życie (np. zdrowy tryb życia - troska o regularne, zdrowe odżywianie się). W przypadku wykonania tego ćwiczenia - za zgodą uczniów - możesz zebrać rysunki/nagrać scenki i pokazać je rodzicom na zebraniu. Będę stanowiły podstawę do rozmowy o tym, jak dorośli i dzieci postrzegają wartości swojej rodziny.
2. Możesz również przyjrzeć się wartościom klasy. Poproś uczniów, aby w grupach narysowali/odegrali sceny przedstawiające przykłady realizacji wartości, które dostrzegają w swojej klasie.
3. Zainicjuj dyskusję nad wartościami w klasie. Wyświetl wartości zawarte w programie profilaktyczno-wychowawczym szkoły i/lub statucie szkoły. Krótco opowiedz uczniom o tych dokumentach (jaki jest ich cel, kto je opracował i uchwalił). Zachęć uczniów do dyskusji:
 - a. jak waszym zdaniem są realizowane te wartości w szkole?
 - b. jakie wartości nie zostały zapisane, a są realizowane?
 - c. jakich wartości brakuje, a uważacie, że są istotne dla społeczności szkolnej?